

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce **M. Z.**, zastoupeného JUDr. Irenou Wenzlovou, advokátkou se sídlem Litoměřice, Sovova 709/5, proti žalovanému **Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje**, se sídlem Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 10. 2014, č. j. 51 A 17/2013 - 78,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Krajského úřadu Královéhradeckého kraje (dále též jen „žalovaný“) ze dne 10. 5. 2013, sp. zn. 7872/DS/2013/GL, bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové, odboru dopravy (dále též jen „magistrát“), vydané dne 22. 2. 2013 (datované dnem 6. 2. 2013), sp. zn. P/3212/2012/OS1/Jad, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Rozhodnutím magistrátu byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). Předmětných přestupků se měl žalobce dopustit tím, že dne 25. 10. 2012 ve 20:51 hodin, jako řidič osobního motorového vozidla Lamborghini Gallardo registrační značky X, na 66. kilometru dálnice D 11 ve směru jízdy na Prahu nerespektoval nejvyšší dovolenou rychlost jízdy mimo obec na dálnici. Naměřená rychlost jízdy 177 km/h, při zvažení možné

odchylky měřicího zařízení $\pm 3 \%$, byla nejméně 171 km/h. Při následné silniční kontrole bylo dále zjištěno, že žalobce u sebe nemá řidičský průkaz. Za spáchání přestupků byla žalobci uložena pokuta ve výši 3.000 Kč a současně povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Hradci Králové žalobou; rozsudkem krajského soudu ze dne 31. 10. 2014, č. j. 51 A 17/2013 – 78, byla žaloba zamítnuta.

Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku nejprve vyložil, proč považuje za nedůvodné žalobní námitky týkající se způsobu doručování písemností v předcházejícím přestupkovém řízení, podpisu správního rozhodnutí vedoucí správního odboru namísto oprávněné úřední osoby, i tvrzené vady výroku o vině v prvostupňovém rozhodnutí.

Za stěžejní označil krajský soud námitku žalobce, dle které správní orgány nevedly dokazování zákonem stanoveným způsobem, neboť dokazování nespočívá v *seznamování* účastníků správního řízení s obsahem spisu, nýbrž v jeho provádění zákonem stanoveným způsobem (důkaz listinou se provede jejím přečtením, důkaz videozáznamem jeho přehráním). Krajský soud konstatoval, že správní orgán se v tomto směru omezil na to, že prošel všechny podklady nacházející se ve správním spisu, přičemž zaprotokoloval, že s nimi byl substituční zmocněnec *seznámen*. Z formální stránky krajský soud tedy sice žalobci přisvědčil, neboť o přečtení listin a přehrání videozáznamu není v protokolu z jazykového hlediska zmínky, zároveň ale dospěl k závěru, že z materiálního hlediska ono „*seznamování*“ bylo ve své podstatě čtením listin a přehráním videozáznamu, což potvrzuje výslovné prohlášení zástupce o tom, že se seznámil se spisovou dokumentací a obdržel informace zaznamenané na CD nosiči s tím, že se k věci ve lhůtě deseti dnů vyjádří. Pokud by se zástupcem nebylo provedeno dokazování čtením listin (nebo alespoň sdělením jejich obsahu), včetně přehrání videozáznamu, tj. podkladů rozhodnutí, pak by se k věci mohl sotva vyjádřit. Tvrzení žalobce, že se v důsledku tohoto vadného postupu neměl možnost vyjádřit se k důkazům získaným v rámci řádného důkazního řízení, označil krajský soud za účelové, neboť výstup z nezávislého technického zařízení měřící nedovolenou rychlost vozidla lze jen těžko vyvracet; proto se také zástupce zřejmě k podkladům rozhodnutí nevyjádřil. Krajský soud dále neztotožnil s námitkou nezákonného užití úředních záznamů jako důkazů, neboť žalobce zcela odhlédl od toho, že úřední záznamy nebyly jediným důkazem, o který správní orgány opřely závěr, že stíhané jednání bylo prokázáno; stěžejním důkazem byl videozáznam jízdy vozidla žalobce s vyznačením údajů o rychlosti, čase a poloze, společně s ověřovacím listem měřiče rychlosti. Z tohoto důvodu správní orgány nepovažovaly za potřebné doplnit dokazování výsledkem zasahujících policistů. K námitkám zpochybňujícím průpravu policistů k měření s měřicím zařízením, jeho technickou způsobilost a výsledky měření krajský soud nepřihlédl, neboť je žalobce uplatnil až po uplynutí lhůty pro podání žaloby.

Proti tomuto rozsudku brojil žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, odkazující na důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel především, stejně jako v žalobě, namítá, že správní orgány neprovedly žádné dokazování způsobem předjímaným zákonem, poněvadž pouhý soupis jednotlivých pramenů důkazů, bez jejich objektivního zkoumání a hodnocení, včetně provedení objektivního nálezu vyplývajícího z provedeného důkazu a jeho zaznamenání, nelze s ohledem na zásadu ústnosti považovat za zachování práva na spravedlivý proces. Stěžovatel poukazuje na to, že na ústním jednání za účasti jeho zástupce nedošlo k přečtení

pokračování

listin nebo sdělení jejich obsahu a stejně tak k ohledání CD nosiče, ačkoliv tyto důkazy měly prokázat vinu stěžovatele. Z protokolu vyplývá, že zástupce obviněného byl s těmito důkazy pouze *seznámen*. Krajský soud byl ve smyslu § 134 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) povinen vyhodnotit podle protokolu, který má formu veřejné listiny, že ke čtení listin a ohledání CD nosiče nedošlo, a nikoliv aktivně dovozovat opak. Podstatné není to, že zástupce obviněného sdělil, že se seznámil se spisovou dokumentací a obdržel informace zaznamenané na CD nosiči, a že se ve lhůtě deseti dnů k věci ještě písemně vyjádří. Podstatné je, zda správní orgán provedl dokazování čtením a ohledáním důkazního prostředku. Byť se *de facto* zástupce mohl s obsahem důkazních prostředků seznámit, nejedná se o dokazování ve smyslu správního řádu, za aktivního spolupůsobení správního orgánu. Stěžovatel v důsledku takového postupu ani nemohl vědět, co je výsledkem dokazování. Dále není ani zřejmé, s jakými důkazy uloženými na CD nosiči se zástupce obviněného měl seznámit (ať již sám, nebo za pomoci správního orgánu). Dle protokolu měl být zástupce seznámen s CD nosičem s dokumentací rychlosti jízdy; mohl se tak domnívat, že jeho obsahem je pouze záznam měření rychlosti vozidla, nikoliv již další důkazy (fotografie, osvědčení). Dále stěžovatel namítá, že sice byl prostřednictvím zástupce poučen, že má právo vyjádřit se k důkazům, ale již mu nebylo sděleno, co je v dané věci důkazem. Dle názoru stěžovatele se krajský soud také chybně nezabýval námitkami o nevěrohodnosti a nesprávnosti užitých důkazů. Tyto námitky sice nebyly uplatněny v žalobě, ale ani být uplatněny nemohly, neboť relevanci zmiňovaných důkazů bylo možno začít zpochybňovat až při soudním jednání poté, co tyto důkazy provedl krajský soud. Dále stěžovatel namítá, že ve věci nebyli vyslechnuti zasahující policisté. Krajský soud v tomto směru uvedl, že vina stěžovatele nebyla dovozena z úředních záznamů, ale na základě důkazů zaznamenaných na CD nosiči. Skutek, z jehož spáchání byl stěžovatel uznán vinným, však minimálně co do určení místa činu z úředních záznamů vychází. Stěžovatel zastává názor, že dle čl. 6 odst. 3 písm. d) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod má minimální právo vyslyšet nebo dát vyslyšet svědky proti sobě a dosáhnout předvolání a výslech svědků ve svůj prospěch za stejných podmínek jako svědků proti sobě. Svědecké výpovědi by ukázaly, že zasahující policisté neumí zacházet s předmětným měřicím zařízením rychlosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

Podstatu kasační stížnosti tvoří posouzení, zda důkazní řízení před správním orgánem proběhlo v souladu se zákonem. Zásadní námitkou stěžovatele je tvrzení, že při ústním jednání za účasti jeho zástupce nedošlo k *přečtení listin* nebo *sdělení jejich obsahu* a stejně tak k „*ohledání*“ CD nosiče, ačkoliv tyto důkazy měly prokázat vinu stěžovatele; z protokolu o ústním jednání přitom vyplývá, že zástupce stěžovatele byl s těmito důkazy pouze *seznámen*. Nejvyšší správní soud tuto interpretaci obsahu protokolu o ústním jednání považuje za ryze účelovou a odmítá ji. Zcela se přitom ztotožňuje s odůvodněním napadeného rozsudku (čl. 92 soudního spisu), kde krajský soud uvádí, že ono „*seznamování*“ bylo materiálně *dokazováním*, neboť ze zaprotokolovaného prohlášení zástupce se jednoznačně podává, že se zástupce seznámil se spisovou dokumentací a obdržel informace zaznamenané na CD nosiči (evidentně tedy nejen záznam průběhu měření

ze systému POLCAM, ale i příslušná osvědčení a ověření). I přes absenci výslovného záznamu o způsobu provedení předestřených důkazů zdejší soud nemá rozumné pochybnosti o tom, že v daném případě bylo prováděno dokazování; postup správního orgánu je jako „dokazování“ taktéž označen v předmětném protokolu, který byl zástupcem stěžovatele bez jakýchkoli výhrad podepsán. Zástupci stěžovatele muselo být zcela zřejmé, že důkazy (listiny i CD nosič) prováděné při ústním jednání, tvoří podklady pro vydání rozhodnutí, k nimž má právo se vyjádřit (o tomto právu byl dokonce dvakrát poučen, jednak již v oznámení o zahájení přestupkového řízení, jednak při ústním jednání). Vzhledem ke skutečnosti, že sám zástupce prohlásil, že je mu obsah spisové dokumentace, včetně informací zaznamenaných na CD nosiči, znám, lze přisvědčit názoru krajského soudu, že pokud by mu nebylo známo, jaké podklady považuje magistrát za důkazy a co je jejich obsahem, bylo by jeho vyjádření, že se k těmto podkladům ve lhůtě 10 dnů ještě vyjádří, zcela nelogické. Dokazování (jakožto stěžejní část ústního jednání) je možno provést různými způsoby tak, aby bylo dosaženo jeho cíle, tj. shromáždění podkladů pro rozhodnutí a vytvoření si poznatků o skutečnostech důležitých pro rozhodnutí, tak, aby o nich nebyly důvodné pochybnosti (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád – dále jen „správní řád“), a to se zřetelem ochrany veřejného zájmu a případným skutečnostem, které mohou být v tomto typu řízení účastníkovi ku prospěchu (srov. § 50 odst. 3 správního řádu). Imanentním požadavkem prováděného dokazování je možnost účastníka se s důkazními prostředky seznámit, vyjádřit se k nim a navrhnout případně doplnění dokazování (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2006, č. j. 1 As 19/2005 - 71; všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). V souladu s tímto požadavkem proto správní řád stanoví, že listinný důkaz lze provést přečtením či sdělením jeho (podstatného) obsahu (§ 53 odst. 6 správního řádu); i přes výslovnou dikci zákona by jistě nebylo popřením podstaty provádění listinného důkazu jeho předložení účastníkovi k nahlédnutí (jako to výslovně stanoví § 129 odst. 1 o. s. ř., či § 213 odst. 1 trestního řádu). V projednávané věci z obsahu protokolu o ústním jednání neplynou žádné rozumné pochybnosti o tom, že podstata dokazování, jak byla popsána výše, byla zachována, byť nelze mít postaveno najisto, jakým konkrétním způsobem byl zástupce stěžovatele s předestřenými důkazními prostředky (jež byly následně použity jako důkazy) seznámen.

Důvodnou neshledává Nejvyšší správní soud ani námitku o nutnosti provedení svědeckých výpovědí zasahujících policistů, a to v zásadě se shodných důvodů, jako krajský soud, na jehož argumentaci (čl. 92 a 93 soudního spisu) lze odkázat. Nejvyšší správní soud sice v některých konkrétních případech dovodil, že k řádnému zjištění skutkového stavu bylo nutné provést rovněž výslech zasahujících policistů (a nestačilo tak vycházet pouze z úředních záznamů sepsaných policisty; viz například rozsudek ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115), v jiných věcech však naopak označil výslech policistů, v kontextu dalších provedených důkazů, za nadbytečný (srov. například rozsudky ze dne 28. 2. 2013, č. j. 5 As 64/2011 - 66, ze dne 20. 10. 2011, č. j. 2 As 121/2011 - 90 a ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2013 - 35). Vždy totiž záleží na konkrétních okolnostech posuzované věci. Ze spisového materiálu v nyní projednávané věci přitom vskutku plynou dostatečné důkazy pro závěr, že stěžovatel řídil motorové vozidlo na dálnici mimo obec rychlostí o 41 km/hod více, než byla povolená rychlost. Podkladem pro tento závěr byly dle prvostupňového rozhodnutí záznam průběhu měření ze systému POLCAM zaznamenaný na digitálním nosiči dat – CD, osvědčení o technické způsobilosti typu konstrukční části vozidla nebo výbavy vozidla (č. 3 200), osvědčení zasahujících policistů pro užívání systému POLCAM a ověření měřicího zařízení (ověřovací list č. 265/11); žalovaný jako podklady zmiňuje též úřední záznam o spáchaném přestupku a jemu přecházející Oznámení o spáchání

pokračování

přestupku, sepsané zasahujícími policisty na místě samém, výslovně však za rozhodující podklady (z hlediska jejich vypovídací hodnoty) označuje podklady, z nichž vycházel magistrát. Nejvyšší správní soud aprobuje závěr krajského soudu, že důkazní prostředky, o něž se opírá prvostupňové rozhodnutí, dostatečně objasňují skutkový stav věci, zvláště pak za situace, kdy sám stěžovatel nepopíral, že to byl on, kdo byl změřen při jízdě, a pouze rozporoval průkaznost provedeného měření. Nelze přitom přehlédnout, že stěžovatel, respektive jeho zmocněnec, v řízení v prvním stupni výsledkům zasahujících policistů vůbec nenavrhovali. V odvolacím řízení sice stěžovatel v bodě II.A. odvolání absenci těchto výsledků namítal, avšak pouze v tom směru, že šlo o důkazní návrh, který zůstal ze strany magistrátu opomenut, přičemž stěžovatel ani nenaznačil, co by těmito výsledky mělo být prokázáno; v bodě II.I. pouze uvedl, že výsledkům policistů by mohl odhalit jejich (blíže neupřesněný) exces od (blíže neurčeného) rozkazu nadřízeného služebního funkcionáře při vlastním provádění měření. Pokud za této situace žalovaný konstatoval, že požadavek na provedení předmětných výsledků vznesen nebyl, přičemž skutkový stav věci je dostatečně prokázán již provedenými důkazy (a neexistují současně žádné indicie o stěžovatelem tvrzeném excesu policistů), lze tento závěr, ve shodě s názorem krajského soudu, zcela akceptovat. Pro úplnost lze dodat, že cestou svědeckých výpovědí je v otázce samotného zjišťování rychlosti měřeného vozidla sotva možné zjistit něco jiného, než co vyplývá z videozáznamu měření, provedeného ověřeným zařízením, obsluhovaným proškolenými policisty; tuto premisu přitom stěžovatel argumentačně nikterak nezpochybnil. K této kasační námitce tak lze uzavřít, že správní orgány sice stíhá povinnost opatřit potřebné podklady pro vydání rozhodnutí, zjistit i bez návrhu všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být uložena povinnost, jakož i provést důkazy, které jsou potřebné ke spolehlivému zjištění stavu věci; respektování zmiňovaných požadavků (vycházejících z již zmiňovaných ustanovení § 3 správního řádu a § 50 odst. 3 správního řádu) je však třeba vykládat také s ohledem na požadavek procesní ekonomie, neboť správní řízení by mělo být vedeno co nejúčelněji a nejrychleji. Provádění dalších důkazů za situace, kdy o skutkovém stavu věci nejsou důvodné pochybnosti, by bylo s posledně uvedenými požadavky kolidovalo (viz již zmiňovaný rozsudek tohoto soudu č. j. 5 As 64/2011 - 66).

V souvislosti s namítanou absencí svědeckých výpovědí stěžovatel rovněž poukazuje na nezákonné užití úředního záznamu jako důkazu co do místa určení činu. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu skutečně vyplývá, že úřední záznam nelze jako důkazní prostředek použít (viz například rozsudek ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115). Přestože krajský soud nesprávně připustil možnost jejich použití pro potřeby dokazování, zcela přiléhavě poukázal také na fakt, že závěry obou správních orgánů (týkající se i místa spáchání přestupku) jsou dostatečně prokázány videozáznamem měřeného vozidla, s vyznačením údajů o jeho aktuální rychlosti, čase a jeho poloze. I tento závěr krajského soudu tedy ve svém výsledku ob stojí.

Stěžovatel konečně opakovaně zpochybňuje průpravu zasahujících policistů k měření měřicím zařízením, potažmo technickou způsobilost tohoto zařízení; nesouhlasí přitom s názorem krajského soudu, že se těmito námitkami nemohl zabývat pro jejich opožděnost, neboť na soudním jednání prokázal, že o existenci důkazů (jež chtěl z výše uvedených důvodů zpochybnit) se dozvěděl právě až na soudním roku. Jak Nejvyšší správní soud uvedl již výše, v dané věci nepanují rozumné pochybnosti o tom, že se zástupce stěžovatele seznámil s celým obsahem uloženým na CD nosiči, tedy i s podklady, o nichž tvrdí, že mu do doby soudního jednání nebyly známy. Logicky z toho plyne, že

mu nic nebránilo namítat věrohodnost a správnost takových podkladů správního rozhodnutí již v řízení před krajským soudem, a to ve lhůtě pro podání žaloby, vyplývající z ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. Pokud za této situace krajský soud dovodil, že uvedená lhůta již marně uplynula, přičemž uplatnění této argumentace je fakticky nepřipustným rozšířením žalobních bodů (§ 71 odst. 2 *in fine* s. ř. s.), nelze takovému závěru ničeho vytknout.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, nezbylo mu, než ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1, *in fine* s. ř. s. zamítnout.

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka - žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. srpna 2016

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu